

ישעיה ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבקהילת "מקור חיים" יע"א
בראשות מו"ד עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

להצלחת דן בן חנה וזוג' עכב"ב-לבריאות שמירה עליונה והרמת קרן המזל וכט"ס לעד אכ"ר

גליון מס' 481

ערש"ק פרשת "עקב" כ"ב מנחם-אב תשע"ה

שבת מברכך אלול
ר"ח יום שבת וראשון
המולד יהיה
בליל שבת קודש
בשעה 4,
23 דקות,
8-1 חלקים

לצאת זכאי!

מקרה אמיתי שהתרחש בארצות הברית. לפני שנים מספר היה אדם שנאשם על רצח בר מינן. העונש הצפוי על עברה שכזאת הוא גזר דין מוות! אותו אדם שכר עו"ד טוב וממולח בתקווה שיצליח לזכות אותו בדין ולהצילו ממוות. לעו"ד הזה, אף שהיה חריף וחכם, היה מאוד קשה להוכיח את חפותו של הקליינט שלו כי כל הראיות הצביעו שאותו אדם אכן ביצע את העברה החמורה ורצח בדם קר איש חף מפשע. מועד ההכרעה הגיע. הדין האחרון נקבע וכולם הופיעו בבית המשפט. הקטגורים לחלו לטעון את טענותיהם הקשות והפנו אצבע מאשימה לאותו מואשם. ראייה אחר ראייה שגרמו להתהדקות החבל סביב הצוואר של אותו נאשם. כעת הגיע תורו של אותו עורך דין. כולם חיכו למוצא פיו כיצד יוכל להכחיש את כל אותן הראיות הצועקות פה אחד שאותו נאשם הוא אכן הרוצח. העו"ד החל לדבר וכה אמר: "ברצוני להפריך את כל הראיות שנאמרו פה. יש לי ראייה חותכת, ראייה שלא תשאיר כל ספק שאין הנאשם ביצע את הדבר הנורא. הנאשם חף מפשע". כולם עשו את אוזנם כאפרכסת ותפסו רצינות. כיצד יוכל אותו עו"ד להוכיח דבר שכזה, כיצד מסוגל להפריך את כל הטענות והראיות? העו"ד המשיך לדבר: "מיד האמת תיתן קולה וכולם ידעו שהיתה כאן מזימה מרושעת להרשיע את הנאשם בפשע שהוא לא עשה". העו"ד אחז בפעמון ואמר: הקליינט שלי מואשם שרצח את פלוני. שימו לב כולם. ברגע שאצלצל בפעמון יכנס לבית המשפט אותו פלוני בכבודו ובעצמו ויוודע קבל עם ועדה שהקליינט שלי כלל לא רצחו". כולם היו המומים והסבו ראשם לעבר הדלת. הפעמון החל לקשקש אך איש לא הופיע. דקה עברה, שתיים ושלוש אך אין. אף אחד לא נכנס. כל הראשים כעת הופנו לאותו עו"ד. המבטים של הנוכחים כאילו אמרו: נו, מה עכשיו יש לך לומר? העו"ד לא התרגש כלל ופתח את פיו ואמר: כבוד השופט וחבר המושבעים. הנה לפניכם ראייה כאלף עדים שהקליינט שלי חף מפשע. כשצילצלתי בפעמון כל המבטים הוסבו לדלת. אם הקטגורים כל כך בטוחים שהקליינט שלי רצח את פלוני, מדוע הסתכלו לדלת? זוהי הוכחה חותכת שגם להם יש ספק אם אכן הנאשם רצח, ולמה נחרוץ את דינו למיתה בשל ספק? כולם היו המומים מדבריו של אותו עו"ד ממולח. השופט הכריז על הפסקה קטנה להתיעצות עם חבר המושבעים. ההפסקה הגיעה לסיומה. השופט נכנס עם חבר המושבעים. פסק הדין נקרא. אותו נאשם, נגזר דינו למיתה! העו"ד המופתע ביקש הסבר והשופט אכן הסביר. כשצילצלת בפעמון ראיתי שכולם הסבו את מבטיהם לדלת. כולם מלבד אחד, מלבד הנאשם. הוא ידע שאכן הוא רצח את פלוני והדבר מופרך מהמציאות שאותו פלוני יכנס, ולכן לא הטריח את עצמו להפנות את ראשו. זוהי הראיה החותכת מכולם שהנאשם אכן רצח את פלוני. סיפור אמיתי שהתרחש, אך מהו קשור לפרשתינו? בפרשתינו נאמר שהקב"ה ישתבח שמו לעד עושה משפט יתום ואלמנה. ה' יתברך דואג ומרחם ביתר שאת לאלמנה וליתום ומזהיר אותנו לבל לצערם ומצוה לנהוג בהם בחמלה ובכבוד יותר משאר אנשים. ואם במשפט בשר ודם כל כך קשה לצאת זכאי ולהתגבר על הקטגורים, להבדיל כמה קשה יהיה עת נתבע ע"י אלמנה או יתום אם חלילה נצערם או נפגע בכבודם שהקב"ה העיד שהוא יעשה את משפטם? נכבד כל אדם ובפרט אלו שאנו מצווים ביותר ונזכה לכל טוב.

זכאי לידה!

הטלפון שלא הפסיק לרטוט, גרם לדוד המנהל המסור של חברת הענק לראשונה בחייו להתנצל על קטיעת ישיבת הצוות החודשית, אשתו שהיתה על הקו בקשה כשהיא נסערת שיגיע מהר לביתם, הרגע לו ציפו תשעה חודשים תמימים עומד להתממש כעת. דוד זינק כנשון נחש לרגל ההודעה. היציאה הנחפזת עוררה את סקרנותם של אנשי הצוות, שלא נותר להם אלא להתפלל שהכל ילך כשורה. הכאבים שהלכו והתגברו היו כמעט בלתי נסבלים, מחשבה אחת היא שנתנה לדוד ורעייתו את הכח להמשיך, לחכות ולייחל, הידיעה הברורה שקרובה ישועתם לבוא והבן היקר יהיה חבוק עמוק בזרועותיהם עמדה להם בכל אותם רגעים שאך נדמה שנמשכו כנצח! אחים יקרים, במה דברים אמורים, הצרות התכופות והסבל הרב שעם ישראל עובר מבית ומחוץ, כמעט קשים מנשוא, אולם אל לנו ליפול לזרועות היאוש, הידיעה שכל מה שכעת אנו חשים, אינם אלא צירי לידה וחבלי משיח שמו נקרא, הידיעה הברורה שאור חדש על ציון יאיר, ביאת משיח צידקנו ובנין בית מקדשנו עומד להתרחש לנגד עינינו, הם שנוטעים בנו כוחות אלומים, כפי הנרמז בתחילת פרשתינו והיה עקב תשמעון, אין "והיה" אלא לשון שמחה אם אך נזכור שמי שישאר נאמן לה' יתברך ותורתו בעת של הסתר פנים וכפי שרמזו זאת חז"ל ברוח קודשם לפני אלפי שנים, או אז מי שגם בעת ה"עקב" והסוף ישמע למצוותיו ויקיימם אזי יזכה לשמחה האמיתית ולשכר הניצח!

זמני כניסת השבת ויציאת השבת

כניסת שבת	יציאת שבת	רבונו
19:11	20:11	ת"א
18:56	20:09	י-ם
19:03	20:12	חיפה
19:14	20:10	ב"ש

הפטרה: ותאמר ציון

מיטעמים לשבת

דהיינו כמו שהוא נתן לך, כך אתה צריך ליתן בעין יפה.
(תורת הפרשה)

"כי יסיתך" (יג,ז)

כתב האבני אול: מאמר מענין מצינו בירושלמי (סנהדרין פ"ז) האומר: "מסית אומר בלשון הקודש ומדיח אומר בלשון הדיוט". יש כאלה שמבקשים להדיח את בני הנעורים שלנו מדרך היהדות על ידי לשון הקודש. מקנאים הם לכבודה של לשון הקודש ושואפים להפיצה בקרב הנוער, ודוקא בלשון זו לוכדים הם נפשות מישראל ומנתקים אותן מדרך התורה. מאידך יש כאלה המבקשים להדיח בנינו לעבודה זרה של כפירה ופריקת עול על ידי קנאה לכבודה של השפה היהודית, זו לשון ההדיוט המדוברת בפי המוני יהודי הגולה. מכל מקום מסיתים ומדיחים הם, גם בעשותם זאת בלשון הקודש וגם בעשותם זאת בלשון הדיוט, ויש להיזהר מפניהם. ברם, לפי הדין מסוכן המסית יותר מן המדיח, אומנם דוקא משום שהוא משתמש בקדושה ומטיף כפירתו בלשון הקודש...
(מעייני השבוע של תורה)

המצוות, ואין סוטים ימינה ושמאלה. אבל דרכי הקללה מרובים עד מאוד. משל למה הדבר דומה? ללוח קליעה למטרה. היריה הקולעת, אחת דרכה. ואילו השגויות, לאין סוף! וזהו שנאמר: "וסרתם מן הדרך" - הטובה, האחת, "ללכת אחרי אלקים אחרים", כה רבים!
(מעייני השבוע)

"איש כמתנת ידו כברכת ה'

אלקיך אשר נתן לך" (טז,ז)
כתב בפתוחי חותם: אפשר לרמוז כפי מה שאמרו רבותינו (אבות ג,ז): "תן לו משלו שאתה ושלך שלו", והיינו שבא משה רבינו כאן להזהיר את ישראל ואמר להם, אל ירע בעיניכם במתנות עניים, שהרי הקדוש ברוך הוא נתן לכם מה לתת, והוא ציוה לכם ליתן לעניים, נמצא שמשלו אתם נותנים. וזהו שאמר הכתוב: "איש כמתנת ידו", וזו המתנה שאתה נותן אל ירע בעיניך, שהרי לא נתת משלך כלום, אלא "כברכת ה' אלקיך אשר נתן לך". או אפשר לומר שבא לרמוז שצריך לתת בעין יפה כשם שנתן הקדוש ברוך הוא בעין יפה. וזהו שאמר הכתוב: "איש כמתנת ידו", ובלבד שתהיה "כברכת ה' אלקיך",

"את הברכה אשר תשמעו"

(יא,כז)

בתחילת פרשת בחוקותי תולה הכתוב את הברכות בכך שנהיה עמלים בתורה, ואילו כאן תולה הכתוב את הברכות בקיום המצוות. והאמת, שהאחד תלוי בשני, וכמו שכתב שם רש"י: "אם לא למד, כיצד ידע מה לעשות". הרי שעמל התורה וידיעתה הם התנאי לקיום המצוות. וזהו שכתב בעל הטורים: "את הברכה אשר תשמעו", סופי תיבות תורה. שבזכות התורה נוכל לקיים המצוות ולזכות בכל הברכות! והתורה היא הערובה לביטול יצר הרע, כמו שאמר הבורא: "בראתי יצר הרע - בראתי לו תורה תבלין", ואזי יכול הוא לקיים המצוות באין מפריע. ועל כן תיקנו אנשי כנסת הגדולה בתפילה: "השיבנו אבינו לתורתך" - ובכך "וקרבנו מלכנו לעבודתך".
(מעייני השבוע)

"והקללה אם לא תשמעו אל מצוות ה' אלקיכם, וסרתם

מן הדרך" (יא,כח)

רבינו יצחק עראמה זצ"ל כתב, שדרך הברכה אחת היא ותו לא: אם שומרים את

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

בפרשתנו נצטוינו לזכור את עונשי המצרים, להכיר ולדעת שהבורא גומל לרשע כרשעתו, יש דין ויש דיין. בהקשר זה סיפר הגאון רבי יוסף משאש זצ"ל מתלמדי רבינו יהודה בן ברזילי, זצ"ל. פעם בא ארבה לעיר וכיסה את עין הארץ, השחית הכל. כינס מושל העיר את המועצה לאספה, והוא עצמו יצא מביתו רגלי, לטיול קצר עד ארמון הממשל. בדרכו פגש ברבי יעקב, שהיה בדרכו לבית המדרש. שאלו: "יאמר נא החכם, מה דעת היהודים, מדוע בא הארבה?". ענהו רבי יעקב: "הארבה בא בגלל מכת הארבה". "חידה לי דבריך", אמר המושל. הסביר רבי יעקב: "נערי הגויים מתנפלים על כל יהודי שניקרה בדרכם כארבה, ומפליאים בו מכותיהם". הוא הראה למושל סימני חבטות וחבורות פצעים ומכות שנמרו את גופו: "בעוון זה בא הארבה". "ומדוע אין היהודים קובלים בפני הרשויות", שאל המושל. "הם קובלים, ואיש אינו חוקר בתלונות. דמינו הפקר", השיב רבי יעקב. "ומי יאמר שבעוון זה בא הארבה?", הוסיף המושל ושאל. "אדרבה", ענה רבי יעקב, "ינסה המושל לתקן עוולו זה, ויראה אם הארבה לא יעוף וילך לו... צחק המושל לפקחותו של החכם, עלה לבית המועצה והוציא צו, שהנוגע ביהודי לרעה יענש בכל חומר הדין בגוף ובממון. אך התפרסם הצו - וענני הארבה עלו מן הקרקע ונגוזו, לא נותר עוד אחד, ושם שמים התקדש ברבים!

(מעייני השבוע)

"והסיר ה' ממך כל חולי". אדם הגיע לבית החולים לבדיקות שיגרתיות. הוא חש בטוח, הולך קוממיות, אבל התוצאות היו מדאיגות. יש לו גידול, רחמנא ליצלן, ועליו להנתח המהרה. בדחיפות, לפני שהגידול יתפשט, יצמיח גרורות... קבעו תור בהול לניתוח, להוציא את הגידול. יום לפני הניתוח פנה האיש לצדיק רבי מרדכי שרעבי זצ"ל, לבקש את ברכתו. הראה לו את הצילום. התבונן הצדיק בצילום, ואמר: "בוא, הסתכל גם אתה. הרי אין לך מאומה, הכל כשורה. אין כאן אלא נקודה זעירה של דם קרוש"... נעתקו המילים מפי האיש, והצדיק המשיך ואמר: "אם בקולי תשמע, תתן שתיים עשרה אלף לירות לצדקה, ובזכות המצוה תתרפא ולא תזדקק לניתוח!". מיהר האיש ונתן לצדיק את הסכום הנדרש, שחולק בו ביום לצדקה. למחרת היום התייצב האיש במחלקה, מבלי לומר דבר. ערכו לו סדרת צילומים. התבונן בהם הרופא, קרא לרופא נוסף, ויחדיו החליטו שאין כל צורך בניתוח. שיחררוהו לביתו. במקום למהר לביתו, פנה האיש לבית הצדיק, לבשרו על שיחרורו. לאחר שיצא, פנה הצדיק אל הנוכחים ואמר: "רואים אתם, מן השמים גוזרים על האדם שיוציא שתיים עשרה אלף לירות על רופאים ורפואות. אם הקדוש ברוך הוא חננו בשכל, הוציא סכום כזה על צדקה, וכבר נאמר: "וצדקה תציל ממוות"... כך הקטין הצדיק את ערך המופת הגלוי שחולל כאן...

והייתם לי סגולה

תפילה - לבטל מניעות לקבלת התפילה לומר אחר עלינו לשבח פסוק (שמות פרק טו פסוק כו): "ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלקיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו, כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך", והוא מסוגל לסלק מהאדם הקליפות שלא ישלטו עליו ולא יתאחזו בתפילתו.
תפילה - פיוט "אדון עולם" המובא בסיפורים לפני תפילת שחרית, יש לאומרו בכונה עצומה ובהתעוררות יתירה, ולא יוותר עליו בעד כל הון שבעולם וסגולתו רבה מאוד. ובפרט ביום ראש השנה וביום הכיפורים.
תפילה - סגולה נפלאה להתפלל בצידו של צדיק.

(סגולות רבותינו)

מדברי ראש הישיבה הרב"ג ר' יוסף מוגרבי שליט"א

זינוך הבנים

בנים גידלתי ורוממתי

סיפר המגיד הירושלמי הידוע רבי שבתי יודלביץ זצ"ל שנסע פעם לאמריקה כדי להתרים עבור ישיבה מסוימת, בדרכו באמריקה נכנס לעשיר מופלג כדי להתרימו לשיבה, אך העשיר סירב לתת בטענה שכבר נתן הרבה לשיבות. לאחר שנים רבות נסע שוב הרב לאמריקה לצורך התרמה, ובעוברו ליד ביתו של העשיר הנ"ל, אמרו לו מיודעיו שכדאי להיכנס לבית העשיר. שמע הרב לדבריהם, נכנס לבית העשיר, בראות בעל הבית את הרב, קיבלו בכבוד גדול ובסבר פנים יפות והעניק לו תרומה הגונה ביותר. הרב לא יכל להתאפק ושאל בסקרנות את בעל הבית: מדוע כשבאתי אליך בפעם הקודמת, לא נתת אף פרוטה, ועתה פתחת את ידך לרווחה? כשמוע בעל הבית דברים אלו, החוויר כסיד, ואמר לרב שמפני כבודו מוכן הוא לגלות לו את אשר קרה עימו, וכך אמר: רבי! הסכת אזניך ושמע סיפור מעניין. אני כסוחר שטיחים נסעתי לפני למעלה משנה להודו כדי לקנות שטיחים, ובאמצע הנסיעה קרתה תאונת דרכים קשה ביותר, ומיד איבדתי את הכרתי, קרוב לשנה שכבתי בבית חולים ללא הכרה. בני קיבלו בעורמה איזה מין מכתב שאני מת, ואז התחלקו בירושה, הירושה היתה מאוד שמנה, ואני עדיין... שוכב בבית חולים בהודו ללא הכרה. לאחר שנה נתעוררתי וקמתי ממיטת חולי, וחזרתי לאמריקה, נכנסתי לבית הכנסת כדי לברך "ברכת הגומל", וראיתי שלט המכריז, שהמשלם חמש מאות דולר - יאמרו על קרובו קדיש כל השנה וכן ישמרו על יום היארצייט. המשלם מאתיים דולר - יאמרו קדיש אבל לא ישמרו על יום היארצייט. המשלם מאה דולר - יאמרו קדיש רק חודש ראשון עם לימוד. המשלם עשרים דולר - יאמרו קדיש רק חודש ראשון בלי לימוד. הסתקרנתי לדעת באיזה מחלקה רשמו אותי בני שחשבו שאני כבר מת, וחשכו עיני לראות ששילמו עלי רק עשרים דולר, וזאת לאחר הירושה השמנה שקיבלו... על כן החלטתי אדוני הרב - סיים העשיר - שהגיע הזמן שאדאג לעצמי, ואקנה לעצמי עולם הבא, ולא לסמוך על בני, ועל כן ידי פתוחה לכל צרכי צדקה... ואם כי הסיפור אמת אך לקח גדול טמון בו עבורינו. החינוך! מי שמחנך את בניו לתורה, הרי בודאי שלא יתאים לו סיפור שכזה ומדוע? כי זהו חינוך התורה: "מכבדו במותו יותר מאשר בחייו", והמחנך את בניו בדרך התורה, חייו בכפלים, טוב לו בזה ובבא, ומי שלא מאמין שינסה אפילו לתקופה קצרה והמציאות תוכיח. הלב שותת דם בראותי לא אחד ולא שניים ששוכחים את האבא והאמא... ופעם ניגש אלי אדם שאביו הוריש לו למעלה ממליון דולר! (בדוק), ואמר לי שטרוד בעסקיו ורצונו להשכיר אברך שיאמר קדיש וכמה נתן לשנה? חמישים ש"ח. בוש וכלימה, לא על הבן אלא על האבא שזו הסחורה שהשאר. אנא נחוס על נפשינו ונחנך את בנינו לתורה ולמצוות כדי שייגנו עלינו בזה ובבא ואשרי הזוכה.

שלום בית

אל תתערבו!!!

מצאתי בספר שלום בית לדיי"ן הגר"א זכאי שליט"א (פרק ס"ח) עיצות יפות ונחמדות ואמרת לפרסמם ככתבם כדי לזכות את הרבים וזו לשונו: רצוי מאוד שכאשר קורה חליה ריב בין בני הזוג, שיעשו ככל שביכולתם להסתדר לבדם, ולהוציא ממעגל המשא ומתן את הוריהם וקרוביהם ולפעול ללא התערבותם, כיון שהתערבות ההורים והקרובים עלולה להזיק ולסבך מאוד כפי שהנסיון הוכיח ומוכיח, שהרי אדם קרוב לבניו ולבנותיו, ותמיד יזכה את בניו ובנותיו ויאשים את חתניו וכלותיו, ויגרום שהמחלוקת תפרוץ עוד ועוד כהנה וכהנה, ולכן אם רוצים בני הזוג בשלומם וטובתם, ישתדלו מאוד שלא לספר לקרוביהם על ריב וקטטה שביניהם, אלא יעשו כל מאמץ להסתדר לבדם. וכבר אמר שלמה המלך: "ועל כל פשעים תכסה אהבה" (משלי י"ב). דהיינו שכאשר בני הזוג רבים ביניהם, יוכלו לבסוף להגיע לעמק השוה, ולהסתדר על הצד היותר טוב, כיון שיש ביניהם אהבה, ותרופה זו ששמה אהבה תכסה על כל הפשעים, אולם להוריהם וקרוביהם אין התרופה הנפלאה הזו, אלא אדרבה ההורים יצדיקו תמיד את הצד שלהם, ויאשימו את הצד השני, ולכן ישתדלו בני הזוג להסתדר בכוחות עצמם. אולם ברור מאוד שכל הנ"ל מדובר שיש באפשרותם להסתדר לבד, אבל אם אין שום אפשרות, רצוי מאוד להתיעץ עם גדול בתורה, ויתכן מאוד שהוא יגשר ביניהם, או שיעץ להם מה לעשות ולמי לפנות, ויתכן שבמקרים יוצאים מן הכלל, ייעץ להם לערב את הוריהם וקרוביהם (באופן יוצא מן הכלל), ולכן טוב יעשו אם יתייעצו עם גדול בתורה וכו"ל. וכאן המקום להעיר, שאם חלילה יש בעיות מסוימות בתחום שבינו לבניה, אשר הצניעות והשתיקה יפה להם, אין לאישה "להתייעץ" בתחום זה עם שכנותיה או חברותיה, כיון שהתוצאות תהינה שליליות בסופו של דבר, וכן אם יודע לבעלה שאשתו סיפרה דברים מסוג זה לשכנותיה או חברותיה, יכעס עליה מאוד, והשלום יופר בבית. ללא בכל מקרה של בעיה, יש לאישה לפנות לאשת רב (אחראית ורצינית) שתדריך אותה (בעצת בעלה הרב) בהתאם להלכה ולמוסר. וכל שכן שצריכה האישה ליזהר מלספר סתם בלי שום סיבה, ומבלי שהתעוררה איו בעיה, אלא מחמת יצר הפטופוט, שבודאי שאין לה לספר בתחום זה. וברור מאוד שגם הבעל צריך לזהר בזה מאוד שלא לספר דברים אלו לחבריו, כיון שנכלל זה בעוון של זיהר נבול פה, שעליו אמרו רבותינו בתלמוד: בעוון נבלות פה, צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות, ובחורי שונאי ישראל מתים, יתומים ואלמנות צועקים ואינם נענים וכו', וכל המנבל פיו - אפילו חותמים עליו גזר דין של שבעים שנה לטובה, הופכים עליו לרעה. אמר רב חסדא: כל המנבל פיו מעמיקים לו גהינם. רב נחמן בר יצחק אמר: אף שומע ושותק (שבת לג.). הרי לפנינו דברי רבותינו הקדושים, אשר מפיהם לפידים יהלכו על אותם שמנבלים את פיהם, לבל יערערו את יסודות השלום בית של חבריהם ושל עצמם, אלא ישימו לפיהם מחסום בענינים אלו, ובכך יזכו לשלום ולשלוה בבתיהם.

אמרי שפר

- רה"ק רבי משה הכהן מרזבדוב אומר: לפעמים נהנה השומע על חטאו של הזולת יותר מן החוטא עצמו. מהו אפוא ההבדל מי החוטא, כששניהם נהנים מאותו החטא?
- רה"ק רבי יצחק מאיר מגור אומר: מי שממהר וחוזר ומהרהר בפגם שעשה, הריהו חושב בדבר רע. ובמקום שהמחשבה שרויה - שם שרוי האדם. נמצא - בתוך רע הוא שרוי.
- רה"ק רבי דב בר ממזריץ אומר: "הרהורי עברה - קשים מעברה" (יומא כט) - מי שבא לידי הרהורי עברה, סימן שעבר עברה, כי בלי חטא אין הרהור.
- רה"ק רבי מנחם מנדל מקוצק אומר: החוטא ומוחל לעצמו - רשע גמור טוב הימנו. (פתגמים נבחרים)

על כן יאמרו המושלים - משל וזמשל

"ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך" (ח, י)

כפרי אחד צבר במשך שנים רבות כלי כסף וכלי זהב ותכשיטים מתכשיטים שונים, עד שהצטבר בידיו אוסף נאה ויקר ערך עד מאוד. חשש הכפרי להחזיק ברשותו אוצר כזה, על כן פנה לידידו אשר דר בעיר הגדולה וביקש ממנו כי יאות לשמור את האוצר היקר בביתו. ואכן הידיד הסכים בחפץ לב. יום אחד נכנסו גזלנים אל בית הידיד וגזלו את כל חפצי הערך שבביתו, ולא הותירו מאומה מן האוצר היקר... שלח האיש רץ מכיר שיודיע את דבר הגזל לכפרי, וכאשר שמע הכפרי את השמועה הרעה, ציוה על בני ביתו כי יירתמו את הסוסים, ויצאו לרדוף אחרי הגזלנים בדרך הסמוכה אל הכפר. ומי אמר כי הגזלנים הולכים בדרך זו? תמה השליח. וכי מפני מה שלח אותך ידידי בבהילות כזו? - השיב הכפרי בשאלה - ידידי הטוב פיקח גדול, אין זאת אלא שהבין ידידי מתוך דבריהם כי עומדים הם לנוס בדרך זו! כן הוא גם הנמשל. הקדוש ברוך הוא מגלגל עלינו נסיונות רבים, ועלינו לחפש ולחקור בשורש הדברים ובסיבתם, אין זאת אלא שסימן מובהק הוא מאיתו יתברך כי עלינו לשוב בתשובה שלימה, ואז יטיב לנו באחריתנו!

(משלי המגיד מדובנא)

בגמרא מסכת ברכות (דף ל"ה ע"ב) אמרו חז"ל שכל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזל להקב"ה ולכנסת ישראל! את דברי הגמרא הללו ניתן לבאר היטב על פי משל: כאשר אדם לוקח מן החנווני מזון בהקפה ולאחר זמן הוא משלם את מלוא מחירו, הוא עושה בכך שני דברים טובים: האחד שאין המזון גזול בידו - שהרי שילם את מחירו. והדבר השני - שעל ידי כך ששילם עתה, יאמין לו החנווני גם להבא וימשיך לתת לו בהקפה. מאידך, אם יקח בהקפה ולא ישלם, נמצא שתי רעות בידו: האחת שהדבר גזול אצלו, ועוד, שמהיום והלאה לא יתן החנווני בהקפה לא לו ולא לאחרים, כי יחשוש שמא לא ישלמו את מחיר הסחורה. כן הוא גם הנמשל. כאשר אדם נהנה מן העולם הזה ללא ברכה, הוא גזל כביכול את ה', וגם הוא מזיק לכלל ישראל, כי שמא הקב"ה ימנע מהם טובה ולא יסכים לתת גם להם "בהקפה"...

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

✓ ומפני זה נתאוו כל ישראל נביאיהם וחכמיהם לימות המשיח כדי שינוחו ממלכות שאינן מניחות להם לעסוק בתורה ובמצוות כהוגן, וימצאו להם מרוגע וירבו בחוכמה כדי שיזכו לחיי העולם הבא, לפי שבאותם הימים תרבה הדעה והחוכמה והאמת, שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה', ונאמר ולא ילמדו איש את אחיו ואיש את רעהו, ונאמר והסירותי את לב האבן מבשרכם, מפני שאותו המלך שיעמוד מזרע דוד יהיה בעל חוכמה יותר משלמה, ונביא גדול הוא יותר ממשה רבינו, ולפיכך ילמד את כל העם ויורה אותם דרך ה', ויבואו כל הגויים לשומעו שנאמר "והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים".

✓ בשעת תחיית המתים, הקדוש ברוך הוא יורד משמי שמים העליונים, ויושב על כסאו בירושלים, וקורא להם הקדוש ברוך הוא למלאכי השרת ואומר להם: לכו ושוטטו בארבע רוחות העולם והגביהו את ארבע כנפות הארץ, ועשו מחילות בקרקע לכל צדיק וצדיק שבחוץ לארץ עד לארץ ישראל והביאו לי כל צדיק וצדיק.

✓ וכיצד הקדוש ברוך הוא מחיה את המתים לעולם הבא? - מלמד שנוטל הקדוש ברוך הוא שופר גדול בידו שהוא אלף אמה באמתו של הקדוש ברוך הוא, ותוקע בו וקולו הולך מסוף העולם ועד סופו, בתקיעה ראשונה העולם כולו רועש, בשניה העפר מתפרד, בשלישית עצמות מתקבצים, ברביעית אברים מתחממים, בחמישית עורות מתרקמים, בששית רוחות ונשמות מתכנסות לגופות, בשביעית חיים ועומדים על רגליהם בלבושיהם.

✓ כל הנביאים כולם ציוו על התשובה, ואין ישראל נגאלים אלא בתשובה, וכבר הבטיחה תורה סוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותם ומיד הם נגאלים, שנאמר והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלקיך ושב ה' אלקיך וכו'.

(הבית היהודי)

בודאי, ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד, שנאמר: "כי אז אהפוך אל העמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעובדו שכם אחד".
✓ יראה ממשוֹן של דברי נביאים, שבתחלת ימות המשיח תהיה מלחמת גוג ומגוג, ושקודם מלחמת גוג ומגוג יעמוד נביא ליישר את ישראל והכין לבם, שנאמר הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא וכו', ואינו בא לא לטמא הטהור ולא לטהר הטהמא, ולא לפסול אנשים שהם בחזקת כשרות ולא להכשיר מי שהחזיקו פסולים, אלא לשום שלום בעולם שנאמר "והשיב לב אבות על בנים".

✓ יש מן החכמים שאומרים שקודם ביאת המשיח יבוא אליהו, וכל אלו הדברים וכיוצא בהן לא ידע אדם איך יהיו עד שיהיו, שדברים סתומים הם אצל הנביאים, וגם החכמים אין להם קבלה בדברים אלו אלא לפי הכרע הפסוקים, ולפיכך יש להם מחלוקת בדברים אלו, ועל כל פנים אין סדור הייתי דברים אלו ולא דקדוקיהם עיקר בדת, ולעולם לא יתעסק אדם בדברי ההגדות ולא יאריך במדרשות האמורים בענינים אלו וכיוצא בהן, ולא ישמע עיקר שאין מביאים לא לידי יראה ולא לידי אהבה, וכן לא יחשב הקיצין, אמרו חכמים תיפח רוחם של מחשבי הקיצין, אלא יחכו ויאמין בכלל הדבר.

✓ לא נתאוו החכמים והנביאים לימות המשיח, לא כדי שישלטו על כל העולם ולא כדי שירדו בעובדי כוכבים, ולא כדי שינשאו אותם העמים, ולא כדי לאכול ולשתות ולשמוח, אלא כדי שיהיו פנויים בתורה וחוכמתה, ולא יהיה להם נוגש ומבטל, כדי שיזכו לחיי העולם הבא.

✓ באותו הזמן לא יהיה שם לא רעב ולא מלחמה ולא קנאה ותחרות, שהטובה תהיה מושפעת הרבה, וכל המעדנים מצויים כעפר, ולא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד, ולפיכך יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים סתומים ושיגו דעת בוראם כפי כח האדם, שנאמר "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

✓ מלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושנה לממשלה הראשונה, ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל, וחוזרים כל המשפטים בימיו כמו שהיו מקודם, מקריבים קרבנות ועושים שמייטין ויובלות ככל מצותה האמורה בתורה, וכל מי שאינו מאמין בו או שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשה רבינו, שהרי התורה העידה עליו, שנאמר ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך וכו', אם יהיה נדחך בקצה בתורה הם כוללים כל הדברים שנאמרו על ידי כל הנביאים.

✓ תחיית המתים שתהיה אחר ביאת משיח, כפי הנראה תהיה אחר שיגיע האלף השביעי. ואחר שיהיו ישראל חיים אחר התחייה מספר שנים רבות, אז יגיע זמן אחר חדש יותר מחידוש הזמן ההוא שלאחר התחייה, והוא כי יהיה ביטול לכל הגופות שיעור שעה אחת, וזה הביטול הוא דוגמת המיתה אבל אינו מיתה חלילה, ואחר הביטול הזה יחזרו כל אותם הגופות להתחדש חידוש נפלא ונורא מאוד, שאין אנו יודעים מהותו וענינו אפילו בקצת מן הקצת והוא עין לא ראתה, והבנין החדש שיהיה לגופות של ישראל יהיה נצחי וקיים לעד שאין לו עוד שינוי ולא ביטול כל שהוא כלל ועיקר.

✓ גם נפלים יקומו לתחיה בזמן תחיית המתים, בין שבארץ ישראל ובין שבחוץ לארץ, אלא שבחוץ לארץ על ידי מחילות (גלגול מחילות - שיתגלגלו המתים שבגולה דרך מחילות ומנהרות באדמה עד שיגיעו לארץ ישראל), ופשוט שהנפלים יובאו שלא בצער, כי הם לא חטאו בשום דבר והם נקיים וטהורים מכל חטא.

✓ ואם יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו, כפי התורה שבכתב ושבעל פה, ויכופף כל ישראל לילך בה ולחזק בידקה, וילחם מלחמות ה', הרי זה בחזקת שהוא משיח, אם עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקיבץ נדחי ישראל הרי זה משיח